

Uchwała Nr 11.740.2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 11 czerwca 2025 r.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

- I. Wskazuje, że uchwała Nr XIV/102/2025 Rady Powiatu Średzkiego z dnia 27 maja 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok, została podjęta z naruszeniem przepisów wskazanych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.
- II. Wyznacza Radzie Powiatu termin do dnia 8 lipca 2025 r. do usunięcia nieprawidłowości w sposób wskazany w uzasadnieniu do uchwały pod rygorem skutków określonych w art. 12 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.
- III. Zawiadamia, że sprawa rozpatrzona zostanie w dniu 9 lipca 2025 r. od godz. 10.00 w siedzibie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, ul. Zielona 8, sala 207.

Uzasadnienie

W dniu 27 maja 2025 r. Rada Powiatu Średzkiego powołując się na art. 12 pkt 5 ustawy o samorządzie powiatowym, art. 211, art. 212, art. 214 pkt 1, art. 215, art. 235, art. 236, art. 237 ustawy o finansach publicznych, dokonała zmiany budżetu na 2025 rok.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2025 r. Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu Średzkiego zwiększyła planowane dochody o 4.251.378,88 zł, to jest z kwoty 143.506.066,68 zł do kwoty 147.757.445,56 zł. Wydatki budżetu również wzrosły o 4.251.378,88 zł, to jest z kwoty 144.344.543,57 zł do kwoty 148.595.922,45 zł. Deficyt budżetu pozostał na niezmienionym poziomie i wynosi 838.476,89 zł.

Analiza załącznika Nr 2 do badanej uchwały pn. „Zmiany w planie wydatków dla Powiatu Średzkiego na 2025 rok” wykazała, że w dziale 853 – „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”, rozdziale 85395 – „Pozostała działalność”, § 4300 – „Zakup usług pozostałych” plan wydatków zwiększono o 10.000,00 zł, to jest z kwoty 45.945,00 zł do kwoty 55.945,00 zł. Z dołączonego do uchwały uzasadnienia wynika, że: *„zwiększenie wydatków Starostwa Powiatowego o kwotę 10 000 zł (rozdział 85395) z przeznaczeniem na usługi związane ze stwierdzaniem zgonu i jego przyczyn oraz organizację przewozu zwłok osób zmarłych w miejscach publicznych do zakładów medycyny sądowej i prosektorium”*.

Stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Z kolei, zgodnie z art. 216 ww. ustawy wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na:

- 1) zadania własne jednostek samorządu terytorialnego
- 2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jednostkom samorządu terytorialnego.

Przepis ten wskazuje na ścisłe powiązanie wydatku budżetowego z finansowaniem zadania publicznego, które zostało określone w odrębnym przepisie. Legalność wydatku budżetowego należy zatem ocenić w kontekście zadań jednostki samorządu terytorialnego określonych przepisami prawa.

Stosownie do art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576, z późn. zm.) zgon i jego przyczyna powinny być ustalone przez: lekarza leczącego chorego w ostatniej chorobie albo kierownika zespołu ratownictwa medycznego, jeżeli zgon nastąpił w trakcie akcji medycznej. W razie niemożności dopełnienia przepisu ust. 1, stwierdzenie zgonu i jego przyczyny powinno nastąpić w drodze oględzin, dokonywanych przez lekarza lub w razie jego braku przez inną osobę powołaną do tej czynności przez właściwego starostę przy czym koszty tych oględzin i wystawionego świadectwa nie mogą obciążać rodziny zmarłego.

Ponadto, zasady pokrywania kosztów stwierdzania zgonu określa § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzania zgonu i jego przyczyny (Dz. U. z 1961 r. Nr 39, poz. 202). Przepis ten stanowi, że wydatki związane z wypłatą wynagrodzeń za ustalenie tożsamości zwłok, dokonanie oględzin, przeprowadzenie wywiadu, zapoznanie się z dokumentacją lekarską, wystawienie karty zgonu oraz wydatki związane ze zwrotem kosztów przejazdu pokrywają właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych.

Kolegium Izby stwierdziło, że przytoczone wyżej przepisy nie mogą znaleźć zastosowania w obecnym ustroju państwowym, bowiem przepisy rozporządzenia z 1961 r. odnoszą się do powiatów, które w ówczesnych strukturach podziału administracyjnego państwa, stanowiły administrację rządową.

W ocenie Kolegium Izby, w aktualnym stanie prawnym brak jest podstawy prawnej do ujęcia w budżetach powiatów wydatków na świadczenia usług związanych ze stwierdzaniem zgonu i jego przyczyn oraz organizację przewozu zwłok osób zmarłych w miejscach publicznych do zakładów medycyny sądowej i prosektorium. W związku z powyższym Kolegium wskazuje na potrzebę dokonania zmian w planie wydatków w dziale 853, rozdziale 85395, § 4300 i zaniechanie planowania wydatków z budżetu powiatu na świadczenie wyżej opisanych usług.

W związku z powyższym Rada Powiatu Średzkiego, winna dokonać stosownych zmian, w sposób eliminujący wskazane wyżej nieprawidłowości.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska